

Tarkade e- ja m-linna lahenduste klatri (Smart City Lab-i) arendamine perioodil 2012-2016

Koostas Hannes Astok

Eesmärk

Projekti eesmärk on **tarkade e- ja m-linna lahenduste klatri (Smart City Lab-i) arendamine** perioodil 2012-2016, keskendudes **linnaelu erinevaid valdkondi hõlmavate uuenduslike IT-l põhinevate teenuste loomisele, edasiarendamisele (sh tootestamisele) ning ekspordile.**

Klatri tegevus toimub Tartus ning sellesse on kaasatud IT-ettevõtted (ka väljastpoolt Tartut), infrastruktuuri ettevõtted (tehnovõrkude ja kommunikatsioonide valdajad, transpordiettevõtted, jms), Tartu linnavalitsus, Tartu Ülikool ning Tartu elanikud.

Programm on keskendunud ettevõtete konkurentsivõime kasvule, fookusega:

- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektoril kui e- ja m-linna teenuste valdkonna *lahenduste loojatel*
- tehniliste infrastruktuuride valdkonnal (transport, elektri-, soojus-, veevõrk jt.) kui *IT-lahenduste rakendajatel*

Konkreetseks eesmärgiks on ettevõtete konkurentsivõimet kasvatava uuendusliku innovatsioonikeskkonna loomine:

- Tartu linn tervikuna (ühendades ettevõtted, linnakodanikud, avaliku võimu, T&A-asutused, innovatsiooni tugistruktuurid) hakkab toimima **katsepolügoonina (eluslaborina)** erinevate e- ja m-rakenduste kavandamiseks, testimiseks ja juurutamiseks.
- loodavad lahendused on hästi **skaleeritavad** ning neid rakendatakse hiljem edukalt teistes linnades nii Eestis kui mujal maailmas

Klatri temaatilised fookusvaldkonnad

Prioriteetsed valdkonnad uute e- ja m-teenuste arendamiseks

- intelligentne (ühis)transport
- kaasaegsed tehnovõrgud ja infrastruktuur
- turismi ja vaba ajaga seotud teenused
- digi-TV-l põhinevad teenused
- kaasava ja tõhusa valitsemise teenused

Projekti partnerid (lõplikult kinnitamata)

Kohalik omavalitsus

- Tartu linn

IT (e- ja m-)teenuste arendajad

- Ericsson
- Mobi Solutions
- Nutiteq

- Positium LBS
- Quretec
- Microsoft
- Regio
- Skype
- Cannedapps

Infrastruktuuriettevõtted (IT rakendajad):

- Elion
- EMT
- Fortum Tartu
- Tartu Veevärk
- Eesti Energia
- Sebe

Teadus-arendustegevus

- STACC
- Tartu Ülikool (Mobiilsusuuringute labor, Ideelabor, DDVE, Arvutiteaduse Instituut)
- Tartu Teaduspark
- Garage48

Kuna tegemist on ettevõtlust toetava meetmega, siis on projekt koostatud ettevõtluse vaatevinklist.

Tartu linna partnerlus projektis on kriitilise tähtsusega.

Ainult koostöös linnavõimuga on võimalik:

- Kaardistada, analüüsida ja vastavalt uutele tehnoloogilistele võimalustele ümber korraldada linna teenuste ja valitsemise (äri)protsessid
- Arendada, testida ja tootestada uusi linna valitsemisega seotud tooteid ja teenuseid nii ametnikele kui linlastele
- Kaasata samalaadsetesse tegevustesse linnas tegutsevad infrastruktuuriettevõtted
- Kaasata teenuste ja toodete loomise ja testimise protsessi Tartu elanikud.

Samas on projektist tulemas olulised kasud Tartu linnale:

- Linn kaardistab, analüüsib ja saab vastavalt uutele tehnoloogilistele võimalustele ümber korraldada linna teenuste ja valitsemise (äri)protsessid
- Linn saab esimesena kasutada uusi teenuseid ja tooteid, sel moel tõhustades valitsemise protsessi ja teenuseid ning juurutades organisatsioonis innovatsioonile suunatud mõtelaadi
- Linn kaasab avalike teenuste arendusse linlased, tagades sellega paremini sihitatud avalikud teenused elanike erinevatele rühmadele ning teenuse parema ja kiirema kasutuselevõtu elanike poolt
- Linn tõhustab oma demokraatliku, läbipaistva ja kaasava valitsemise protsesse, panustades moodsatele tehnoloogiatele.
- Oluliselt kasvab Tartu kui moodsa, innovaatilise, kõrgtehnoloogilise ja avatud ülikooli- ja ettevõtluslinna maine.

Projekti tegevused

- Linna avalike teenuste äriprotsesside kaardistus, analüüs
- Prioriteetsete teenusvaldkondade määratlemine, sotsiaal-majandusliku mõju analüüs
- Teenuste ümber-modelleerimine, demo-teenuste piloteerimine Living Labis
- Smart City Living Labi käivitamine
- Huvigruppide ja kodanike laialdane kaasamine,
- Tulemuste levitamine Eestis ja mujal maailmas

Ajakava

Projekti kestvus on 36 kuud: 1. august 2012 – 31. juuli 2015

Eelarve

Projekti eelarve on ca 630 000 EUR, millest EAS katab 70%. Tartu linna poolt oodatav finantseering on 15% projekti eelarvest (e. 50% omafinantseeringust: 94 500 EUR kolme aasta (nelja kalendriaasta) jooksul. Ülejäänud omafinantseering koguneb ettevõtete osalustasudest ning teenuste tasudest (living lab testimised).

Järgmised sammud

Projekti idee ja eeltaotlus sai 27. märtsil EAS toimunud esitlusel väga positiivse eelhinnangu.

Taotlus EAS klastrimeetmesse on vaja esitada 13. aprilliks 2012.

1. Taotluse esitab (vastavalt meetme korrale) loodav MTÜ, kes on projekti rakendaja.
2. Tartu linn on kutsutud MTÜ liikmeks (kuid see pole vältimatu eeldus).
3. Kõik partnerid sõlmivad konsortsiumilepingu (vajalik taotluse esitamiseks). Linn ei pea kohe konsortsiumiga liituma, kuid kindlasti oleks vaja kirjalikku kinnitust huvi ja koostöövalmiduse kohta (viitega vastava volikogu otsuse ettevalmistamisele). Tähtaeg 6. aprill 2012.
4. Kui linn otsustab osaleda MTÜs, on vajalik volikogu otsus. Sama otsusega oleks otstarbekas otsustada ka rahastus (kohustuse võtmine). Kindlasti annab avalik volikogu otsus klatri tegevusele tähelepanu ja vajalikku poliitilist tuge. See oleks mõistlik ära otsustada kevadel.
5. Linna esindaja on kindlasti kutsutud projekti (konsortsiumi) juhtkomiteesse, et tagada nii projekti järelvalve kui hea koostöö linnavalitsusega.
6. Kindlasti on vaja veelgi tihedamat koostööd linnavalitsusega (kaardistusprotsess, edasine teenuste piloteerimine), mis tuleb kokku leppida töö käigus.